

Vergaderjaar 2005–2006

29 815

Jeugdzorg 2005–2008

29 284

Jeugdagenda

Nr. 83

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 31 augustus 2006

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport¹ en de vaste commissie voor Justitie² hebben op 14 juni 2006 overleg gevoerd met staatssecretaris Ross-van Dorp van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en minister Donner van Justitie over:

- **de brief van de staatssecretaris van VWS d.d. 20 maart 2006 over de aanpak van wachttijden in de jeugdzorg (29 815, nr. 58);**
- **de brief van de staatssecretaris van VWS d.d. 21 april 2006 over de stand van zaken bij de ontwikkeling van een elektronisch kinddossier in de jeugdgezondheidszorg voor 0- tot 19-jarigen (29 284/30 300-XVI, nr. 19);**
- **de brief van de staatssecretaris van VWS d.d. 27 april 2006 over het rapport «Crisis, wat nu?» van de Inspectie jeugdzorg (29 815, nr. 70);**
- **de brief van de staatssecretaris van VWS d.d. 28 april 2006 inzake de Operatie Jong (29 284, nr. 20);**
- **de brief van de staatssecretaris van VWS d.d. 17 mei 2006 over prestatieafspraken inzake de wachttijden in de jeugdzorg (29 815, nr. 71).**

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Kalsbeek (PvdA), Buijs (CDA), Atsma (CDA), Arib (PvdA), Vendrik (GroenLinks), Kant (SP), Blok (VVD), voorzitter, Smits (PvdA), Örgü (VVD), Verbeet (PvdA), Van Oerle-van der Horst (CDA), onder-voorzitter, Vergeer (SP), Vietsch (CDA), Joldersma (CDA), Varela (LPF), Van Heteren (PvdA), Smilde (CDA), Nawijn (Groep Nawijn), Van Dijken (PvdA), Timmer (PvdA), Van Miltenburg (VVD), Kraneveldt (LPF), Schippers (VVD), Omtzigt (CDA), Azough (GroenLinks), Koşer Kaya (D66) en Van der Sande (VVD).

Plv. leden: Rouvoet (ChristenUnie), Verdaas (PvdA), Ferrier (CDA), Çörüz (CDA), Blom (PvdA), Halsema (GroenLinks), Gerkens (SP), Veenendaal (VVD), Hamer (PvdA), Weekers (VVD), Tjon-A-Ten (PvdA), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), Ormel (CDA), Willemse-van der Ploeg (CDA), Van As (LPF), Waalkens (PvdA), Mosterd (CDA), Bussemaker (PvdA), Heemskerk (PvdA), Oplaat (VVD), Hermans (LPF), Van Egerschot (VVD), Eski (CDA), Van Gent (GroenLinks), Bakker (D66) en Nijs (VVD).

² Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), Klaas de Vries (PvdA), Dittrich (D66), Rouvoet (ChristenUnie), De Wit (SP), Albayrak (PvdA), Wilders (Groep

Wilders), Weekers (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), voorzitter, Çörüz (CDA), Verbeet (PvdA), ondervoorzitter, Wolfsen (PvdA), Jan de Vries (CDA), Van Haersma Buma (CDA), Eerdmans (LPF), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Varela (LPF), Van Fessem (CDA), Straub (PvdA), Nawijn (Groep Nawijn), Visser (VVD), Azough (GroenLinks), Griffith (VVD), Van Egerschot (VVD), Meijer (PvdA), Özütok (GroenLinks) en Wagner (PvdA).

Plv. leden: Jonker (CDA), Dijsselbloem (PvdA),

Lambrechts (D66), Van der Staaij (SGP), Van Velzen (SP), Tjon-A-Ten (PvdA), Blok (VVD), Van der Sande (VVD), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), Jager (CDA), Van Heteren (PvdA), Arib (PvdA), Buijs (CDA), Sterk (CDA), Kraneveldt (LPF), Joldersma (CDA), Van As (LPF), Ormel (CDA), Van Dijken (PvdA), Van Schijndel (VVD), Karimi (GroenLinks), Van Miltenburg (VVD), Örgü (VVD), Kalsbeek (PvdA), Halsema (GroenLinks), Timmer (PvdA) en Vergeer (SP).

Hierbij kunnen tevens worden betrokken:

- **de brief van de staatssecretaris van VWS d.d. 29 mei 2006 inzake het Voortgangsbericht Jeugdzorg mei 2006 (Beter Beschermd);**
- **de brief van de staatssecretaris van VWS d.d. 13 juni 2006 inzake verlenging van het Tijdelijk besluit uitkeringen jeugdzorg.**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissies

De heer **Çörüz** (CDA) ziet het als een stap in de goede richting dat de regering de basisvergoeding voor pleegzorg vanaf 2007 zal indexeren, want hij vindt dat pleegouders gekoesterd moeten worden. Verder ziet hij voor gevallen waarin al van tevoren duidelijk is dat de ondertoezichtstelling langer dan een jaar zal gaan duren, toepassing van het model van een opvoedingsbesluit als een mogelijkheid om een einde te maken aan de onzekere situatie voor uit huis geplaatste kinderen, hun biologische ouders en het pleeggezin vanwege de jaarlijkse toetsing. Hij vraagt ook aandacht voor het probleem dat een toeslag voor een groot pleeggezin niet kan samengaan met een toeslag voor een gehandicapt kind. In de praktijk blijken er ook problemen te bestaan met de ziektekostenverzekering voor jongeren die met een machtiging van de rechter uit huis zijn geplaatst. Voor zover deze jongeren niet via de basisverzekering van de ouders of de pleegouders verzekerd zijn, zouden zij via het Bureau Jeugdzorg verzekerd moeten zijn, maar er zijn soms problemen met bepaalde vergoedingen.

Het instellen van centra voor jeugd en gezin past zeer goed bij de visie van het CDA, neergelegd in de notitie De Gordiaanse Jeugdknoop, omdat daar de problemen tussen ouders en kinderen snel kunnen worden aangepakt. De preventieve zorg begint nu een beetje te draaien, maar er zou in zo'n centrum eigenlijk zo veel mogelijk hulp zonder indicatiestelling moeten kunnen worden aangeboden. Wil de staatssecretaris toezeggen dat zij dit nog voor de komende begrotingsbehandeling zal regelen? De oorspronkelijke doelstelling van de Operatie Jong was het weghalen van de schotten tussen de ministeries die bij jeugdzorg betrokken zijn, maar er is inmiddels met een aantal gemeenten, stadsregio's en provincies ook een overeenkomst Jong gesloten. Ook het witboek van de provincies over de jeugdzorg is een goede stap. Op lokaal niveau zijn er dus goede ontwikkelingen, maar er moet op departementaal niveau nog flink worden doorgepakt.

Bij het elektronisch kinddossier (EKD) stelt de heer Çörüz het belang van het kind boven dat van de privacybescherming. Hij is een voorstander van een systeem zoals het in Engeland gebruikte, een systeem waarmee met één druk op de knop alle gegevens beschikbaar zijn die nu alleen via afzonderlijke systemen te raadplegen zijn, uiteraard met goede waarborgen dat het systeem alleen voor bepaalde ambtenaren toegankelijk is. Het is goed dat de regering 130 mln. extra uittrekt voor het aanpakken van de wachtlijsten in de jeugdzorg, maar het is niet alleen een kwestie van geld. Zo zijn er voor de residentiële jeugdopvang gebouwen en vergunningen nodig; is de staatssecretaris hierover al met de VNG in discussie? Er is ook nog steeds een tekort aan jeugdpsychologen en jeugdpsychiaters; zou er geen beroep kunnen worden gedaan op vitale 55-plussers in deze groep?

Hoe komt het dat de doorbraakmethode nog steeds niet landelijk is ingevoerd? Met deze methode blijken wachttijden teruggebracht te kunnen worden van 120 dagen naar 20 dagen, dus men moet er zo snel mogelijk in het hele land gebruik van kunnen maken.

Als gevolg van een motie-Verhagen krijgt een gemeente bij de geboorte van een kind € 50 voor preventiebeleid, maar komt het geld niet bij de

verkeerde gemeente terecht als een kind geboren wordt in een ziekenhuis in een andere gemeente dan de woonplaats van de ouders?

Ten slotte dringt de heer Çörüz er bij de minister op aan, gehoor te geven aan zijn al enige keren herhaalde pleidooi voor het invoeren van tuchtrechtspraak in de jeugdzorg door te stimuleren dat men ook in het veld doordrongen raakt van de wenselijkheid hiervan.

Mevrouw **Kalsbeek** (PvdA) geeft de staatssecretaris een compliment omdat zij door haar politieke lot te verbinden aan het laten verdwijnen van de wachtlijsten in de jeugdzorg daaraan een geweldige stimulans heeft gegeven. Zij vindt dit moedig, omdat de staatssecretaris hiermee een groot risico loopt. De wachtlijsten bij de advies- en meldcentra kindermishandeling (AMK's) waren eind verleden jaar aanzienlijk korter geworden, maar ze lopen inmiddels weer behoorlijk op. Bij de residentiële voorzieningen zal het langer duren om de wachtlijsten weg te werken en bij de jeugd-ggz zijn de wachtlijsten echt gigantisch. De provincies hebben plannen gemaakt om de wachtlijsten na de indicatiestelling aan te pakken, maar wat hebben zij intussen gedaan aan de wachtlijsten vóór dat moment? Kan de staatssecretaris de Kamer per provincie een overzicht verschaffen van het resultaat van de afspraken op dit vlak?

Minder lof heeft mevrouw Kalsbeek voor de inspanningen van de minister op dit vlak. Het duurt twintig tot dertig dagen voordat er een crisisplaats in een justitiële jeugdinrichting beschikbaar komt voor jongeren die echt aan alle criteria voor onmiddellijke plaatsing voldoen. Het ontbreekt ook aan plaatsen voor vervangende hechtenis en voor voorlopige hechtenis. Bovendien zijn de wachtlijsten bij de Raad voor de Kinderbescherming weer langer zijn geworden. En uit antwoorden op schriftelijke vragen blijkt dat de normen voor de doorlooptijden gewoon verlaten zijn. Wat gaat de minister aan dit alles doen?

De problemen met de p x q-financiering zijn nog niet opgelost; dit zal nog een jaar langer duren, terwijl dit systeem toch een kernpunt van de Wet op de jeugdzorg is. Verder vraagt mevrouw Kalsbeek nadere informatie over het inschakelen van schippersinternaten om de wachttijden te verkorten. Is er overeenstemming met het IPO over de «doelmatigheids-winst» van gemiddeld 5%, die eigenlijk gewoon een bezuiniging is? De Bureaus Jeugdzorg mogen gelukkig weer ambulante hulp gaan bieden, maar hoe staat het met de vergoeding hiervan? Er is veel extra geld uitgetrokken, maar dat is incidenteel. Welke aanwijzingen heeft de staatssecretaris dat er nu sprake zou zijn van een tijdelijk grotere hulpvraag, terwijl die in de afgelopen jaren gestaag is toegenomen?

In de praktijk blijkt het voor te komen dat pleegouders een halfjaar of nog langer op hun vergoeding moeten wachten, terwijl dit met name in netwerkpleeggezinnen tot grote financiële problemen kan leiden.

Kan de staatssecretaris eventueel schriftelijk uitleggen waarom de uitgebreide offerte voor hulp aan jeugdigen en kinderen van Mentaal beter, een samenwerkingsverband in de geestelijke gezondheidszorg, niet door het Zorgkantoor is gehonoreerd? Staat dit niet haaks op de wens om de wachtlijsten zo snel mogelijk te verkorten?

De indicatiestelling zal niet per 1 januari 2007 overgeheveld worden van de Landelijke Vereniging Georganiseerde eerste lijn (LVG) naar de Bureaus Jeugdzorg. Wat wordt er gedaan aan opleiding en bijscholing om deze bureaus dit werk goed te kunnen laten doen?

De heer Van Eijck, commissaris jeugd- en jongerenbeleid, is enthousiast en voortvarend te werk gegaan, maar zijn uiteindelijke advies vindt mevrouw Kalsbeek toch echt teleurstellend. Hij geeft zelf aan dat hem niet is gevraagd, te oordelen over de kwaliteit en de capaciteit van de jeugdzorg, terwijl dat nu juist de allergrootste problemen zijn. Wel dient de structuur van de jeugdzorg volgens hem veranderd te worden, waarmee hij de Wet op de jeugdzorg weer helemaal onderuithaalt. Deze wet is niet volmaakt en mevrouw Kalsbeek wil zeker niet koste wat kost de Bureaus

Jeugdzorg overeind houden, maar zij is er hartgrondig van overtuigd dat het systeem zo goed mogelijk moet worden ingeregeld en zo nodig verbeterd, maar zonder dat de hele structuur overhoop gegooid wordt.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66) noemt het van grote betekenis dat het de heer Van Eijck is gelukt, het thema jeugd hoger op de politieke agenda te zetten, maar ook zij ziet er niets in om het stelsel van de jeugdzorg alweer om te gooien. De Wet op de jeugdzorg is pas sinds 1 januari 2005 van kracht en de provincies beginnen net een beetje op stoom te komen in hun nieuwe rol. Een stelselwijziging kost zeer veel tijd en energie, die beter besteed kan worden aan het wegnemen van de knelpunten die nu effectieve zorg en hulpverlening in de weg staan. Met een sterker accent op preventie, bijvoorbeeld door het bezoek aan het consultatiebureau een meer dwingend karakter te geven en door bij spijbelen scholen onmiddellijk iemand op huisbezoek te laten sturen, kunnen problemen eerder gesignaleerd worden en kan er veel leed voorkomen worden. Ook kan met meer ambulante hulp in een vroegtijdig stadium voorkomen worden dat een kind dat op een wachtlijst staat, zwaardere vormen van hulpverlening nodig heeft. En ten slotte biedt het eindrapport van de jeugdzorgbrigade van de heer De Grave concrete voorstellen, die zo nodig al morgen uitgevoerd zouden kunnen worden.

Verder pleit mevrouw Koşer Kaya voor meer doorzettingsmacht, zowel in de uitvoeringspraktijk als in de politiek, door de versnippering, de overlap, de bureaucratie en het gebrek aan coördinatie aan te pakken. Zij heeft een voorkeur voor een coördinerend minister die de eindverantwoordelijkheid voor de gehele jeugdzorg draagt, dus voor zowel het zorgdeel als het justitiële deel.

De heer Van Eijck noemt het jeugdbeleid in de gemeente Tilburg een schoolvoorbeeld, maar ook dat beleid is mogelijk zonder grote stelselherziening. Dit model zou als blauwdruk kunnen dienen voor het jeugdbeleid in grote gemeenten, maar het is niet realistisch om ervan uit te gaan dat ook middelgrote gemeenten, laat staan kleine gemeenten voor een sluitend aanbod van jeugdvoorzieningen zouden kunnen zorgen, dus een deel van de jeugdzorg moet provinciaal georganiseerd blijven.

Mevrouw Koşer Kaya is er teleurgesteld over dat er in de brieven niet ingegaan wordt op de wachtlijsten vóór de indicatiestelling. Neemt de staatssecretaris dit probleem wel serieus? Het plan van aanpak voor het wegwerken van de wachtlijsten bevat prachtige grafieken met algemene beelden van de behoefte aan jeugdzorg in Nederland per categorie, maar waarom worden de verschillen per provincie niet wat concreter gemaakt om beter te kunnen inschatten of de prestatieafspraken er inderdaad toe zullen leiden dat de wachtlijsten per 1 januari aanstaande gereduceerd of zelfs verdwenen zullen zijn? Hoe wil de minister de wachtlijsten op zijn beleidsterrein aanpakken? En heeft de regering oog voor de specifieke problemen bij de residentiële opvang?

Ten slotte sluit mevrouw Koşer Kaya zich aan bij de vragen en opmerkingen over de vergoeding voor pleegouders.

Mevrouw **Örgü** (VVD) vraagt een reactie van de staatssecretaris op een recent interview met mevrouw De Vries, hoofdinspecteur Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming.

Ook mevrouw Örgü heeft er waardering voor dat de staatssecretaris haar politieke lot heeft verbonden aan het laten verdwijnen van de wachtlijsten. Zij vindt het goed dat het extra geld hiervoor gekoppeld is aan prestatieafspraken, omdat op die manier het probleem van de wachtlijsten structureel aangepakt wordt. Waaruit bestaat overigens het extra geld, naast het in de brief aangegeven bedrag van 43 mln.?

Het is goed dat er vaart gezet wordt achter de invoering van het elektronisch kinddossier en dat dit gekoppeld wordt aan het patiëntendossier, maar het is ook belangrijk om straks geen twee verschillende dossiers

naast elkaar te laten bestaan. Hoe wil de staatssecretaris ervoor zorgen dat dit ook op lokaal niveau goed geregeld wordt? Is er al zicht op, in hoeverre het elektronisch kinddossier de administratieve lasten zal kunnen verminderen? Waarom is ervoor gekozen om de strategie voor de invoering van het nieuwe systeem te veranderen? En zal er in ieder geval voorkomen kunnen worden dat er bij de conversie van bestaande systemen naar het nieuwe problemen ontstaan? Kan de staatssecretaris ook aangeven hoe de scheidslijnen zullen worden aangebracht om de privacy te beschermen? Er zal hierbij altijd een grijs gebied zijn; de VVD-fractie vindt dat bij een afweging in ieder geval altijd het belang van het kind de doorslag moet geven.

De staatssecretaris heeft zich in een eerste reactie op het sturingsadvies van de heer Van Eijck en het rapport van Berenschot over de werking van de Jong-overeenkomst positief uitgelaten over de adviezen. Mevrouw Örgü onderschrijft in ieder geval het advies om in een volgend kabinet een minister voor jeugd op te nemen en om afzonderlijke wethouders voor jeugdzaken te benoemen. Wanneer zal de Kamer de uitwerking van het concept Jong-proof ontvangen?

Wat zal precies de meerwaarde zijn van centra voor jeugd en gezin, welke relatie zullen deze krijgen tot de consultatiebureaus en welke rol zullen ze spelen bij de indicatiestelling? Er moet voorkomen worden dat er met deze centra en de Bureaus Jeugdzorg twee aanspreekpunten ontstaan. Mevrouw Örgü sluit zij zich aan bij de vragen over pleegzorg en dringt zij aan op een convenant voor de planning en financiering van de plaatsing van gehandicapte kinderen. Verder wil zij weten hoe de staatssecretaris ervoor zal zorgen dat er meer omgangshuizen zullen komen en ten slotte sluit zij zich aan bij de vragen over de doorbraakmethode.

Ook mevrouw **Kant** (SP) prijst de moed van de staatssecretaris om haar politieke lot te verbinden aan het wegwerken van de wachtlijsten, maar zij vraagt zich af of dit wel verstandig was, gelet op de kans van slagen. Zo is zij er vooral erg teleurgesteld over dat het niet gelukt is om de problemen met de hulpverlening bij kindermishandeling op te lossen. De opzet van de RAAK-regio's zou in het hele land toegepast worden, maar er zit geen schot in. Hoe staat het met de overige wachtlijsten, zal de staatssecretaris haar belofte gestand doen dat echt alle wachtlijsten in de jeugdzorg aan het eind van dit jaar verdwenen zullen zijn? En wat doet de minister aan de wachtlijsten op zijn beleidsterrein? Zijn er extra afspraken met de provincies nodig over de wachtlijsten vóór de indicatiestelling?

De staatssecretaris overweegt om onder andere schippersinternaten en thuiszorginstellingen een rol te laten spelen bij het bekorten van de wachtlijden. Wil zij erop toezien dat er bij de schippersinternaten hierdoor geen problemen ontstaan met ouders en kinderen die hier nu gebruik van maken? Gespecialiseerde thuiszorg in dit verband inzetten is prima, maar het probleem is dat het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) hiervoor geen indicatie geeft.

Mevrouw Kant noemt de inspanningen van de regering op het gebied van opvoedingsondersteuning veel te bescheiden. Zo is er nog steeds geen inventarisatie van de situatie op dit vlak.

Zal dit kabinet nog initiatieven nemen naar aanleiding van de adviezen in het kader van Operatie Jong? Kan er nu eens daadkracht getoond worden om het kind echt centraal te stellen?

In het algemeen wordt er positief geoordeeld over het elektronisch kinddossier en het doel ervan is ook wel goed, maar mevrouw Kant is bang dat ook dit toch weer een nieuw instrument zal worden van georganiseerd wantrouwen jegens de mensen die in de jeugdzorg werken. Zij waarschuwt er ook voor dat dit dossier gebruikt zou kunnen worden als een soort alibi voor het niet goed samenwerken in de jeugdzorg: overleg en informatie vragen is niet meer nodig, want er is een elektronisch kinddossier.

Ook mevrouw Kant is een voorstander van een minister voor jeugdzaken en van het verantwoordelijk maken van één wethouder voor jeugdbeleid in een gemeente. Verder stemt zij van harte in met de vorming van laagdrempelige wijkcentra voor jeugd en gezin, maar komt dit geheel overeen met de adviezen in het kader van Operatie Jong? Komt de verantwoordelijkheid en de indicatiestelling inderdaad in handen van de gemeente, zonder dat het Bureau Jeugdzorg hoeft te worden ingeschakeld? Er moet volgens mevrouw Kant in ieder geval voorkomen worden dat de centra voor jeugd en gezin een soort miniBureaus Jeugdzorg worden.

Gaat de staatssecretaris iets doen aan het inlopen van de achterstand bij de indexering van de vergoeding voor pleegzorg? Wanneer zal het onderzoek afgerond zijn naar de financiële gevolgen van het verdwijnen van de kinderaftrek en het moeten betalen van een ouderbijdrage voor kinderen in een residentiële inrichting?

Ten slotte geeft mevrouw Kant aan dat de scheiding van justitiële jeugd-inrichting en jeugdzorg veel te langzaam verloopt. Deze scheiding is van belang om kinderen de zorg te kunnen geven die zij nodig hebben, maar daarnaast vreest zij dat de versobering van de jeugdgevangenissen te ver zal doorschieten en dat kinderen daar alleen nog maar opgesloten worden en geen zorg meer krijgen.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks) ziet het als een gunstig effect van allerlei opvoedprogramma's op de televisie dat duidelijk wordt dat opvoeden vaak hard werken is en dat advies vragen daarbij helemaal geen schande is, integendeel. Zij is dan ook blij met de instelling van centra voor jeugd en gezin. De huidige consultatiebureaus vormen de basis hiervoor, maar die zijn gericht op kinderen in de leeftijd van nul tot vier jaar, dus er zal wel een cultuuromslag nodig zijn. Er zijn nu al problemen en gebrek aan geld, dus is dit voorstel wel reëel? Stelt de staatssecretaris hiervoor voldoende extra geld beschikbaar? Welk plan van aanpak heeft zij hierbij, wanneer zullen alle gemeente over zulke centra beschikken en wat zullen die te bieden hebben?

Mevrouw Azough heeft waardering voor het heldere advies van de heer Van Eijck en zij is het eens met zijn analyse van de problemen in de jeugdzorg. Sommige oplossingen die hij voorstelt, vindt zij interessant, maar met andere heeft haar fractie wel wat moeite. De heer Van Eijck hamert erop dat er een scherp onderscheid gemaakt moet worden tussen vrijwillige en gedwongen hulp. Een interessante aanbeveling, gelet op de ondervertegenwoordiging van allochtonen in de vrijwillige hulp en de oververtegenwoordiging van deze groep in de justitiële inrichtingen. Hierbij speelt de beeldvorming bij vele allochtone ouders een rol dat het Bureau Jeugdzorg gemeden moet worden omdat daar hun kind afgepakt wordt. Is de staatssecretaris bereid om gedegen onderzoek te laten doen naar mogelijke drempels voor allochtone doelgroepen in de bestaande structuur van de jeugdzorg?

Met Eigen Kracht-projecten kan de regie voor de aanpak van problemen bij de ouders, de kinderen en hun eigen netwerk worden gelegd, zodat zij zelf verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het oplossen van de problemen. Om deze methode voor iedereen bereikbaar te maken zou mevrouw Azough het recht op gebruikmaking van Eigen Kracht in de wet vast willen leggen, tenzij de staatssecretaris mogelijkheden ziet om een ruimer gebruik van deze unieke aanpak op andere manieren te stimuleren. Ook mevrouw Azough zou wat meer specifieke informatie willen hebben over de inhoud van de prestatieafspraken met de provincies, ook om de ontwikkelingen in de verschillende soorten hulp beter in de gaten te kunnen houden. Verder wil zij weten waarop het bedrag van 40 mln. gebaseerd is dat structureel extra beschikbaar zal worden gesteld om de ontwikkeling van de vraag te kunnen bijhouden. En waarop berust de veronderstelling van de staatssecretaris dat er in de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen wel een doelmatigheidsverbetering van 5%

gehaald zou kunnen worden? In tegenstelling tot de staatssecretaris geeft de minister er in zijn brieven weinig blijk van dat hij inziet dat de wachtlijsten op zijn beleidsterrein een urgent probleem vormen.

In het zojuist verschenen rapport van de Inspectie jeugdzorg worden de signalen bevestigd dat de zorg voor volwassenen en de jeugdzorg beter met elkaar verbonden zouden moeten worden. Wil de staatssecretaris hierop reageren?

Ten slotte sluit ook mevrouw Azough zich aan bij de al gestelde vragen over pleegzorg en zij vraagt vooral aandacht voor deskundigheidsbevordering bij de bureaus Jeugdzorg voor de indicatiestelling voor gehandicapte kinderen.

Antwoord van de bewindslieden

Minister **Donner** wijst erop dat de nu besproken knelpunten in de jeugdzorg voor een deel ontstaan zijn doordat een aantal vraagstukken op dit terrein in de afgelopen jaren is opgelost, met name met de Wet op de jeugdzorg. Daardoor is het beroep op de voorzieningen in de jeugdzorg zeer sterk toegenomen, waardoor wachtlijsten zijn ontstaan. Inmiddels zijn er al maatregelen genomen om deze terug te dringen en ook andere knelpunten weg te nemen. Verder is de Operatie Jong uitgevoerd en worden de bureaucratie en de administratieve lasten via de jeugdzorgbrigade van de heer De Grave aangepakt.

Naar aanleiding van mondelinge vragen van mevrouw Kalsbeek op 25 april jl. had de minister al toegezegd, in een brief systematisch te zullen ingaan op de verschillende categorieën wachtlijsten en de aanpak daarvan, de vervangende hechtenis en de voorlopige hechtenis bij crisisplaatsing. Deze brief is bijna afgerond en de minister hoopt 'm nog voor de zomer aan de Kamer te kunnen toesturen.

Verder heeft de Kamer onlangs nog een brief over de Raad voor de Kinderbescherming gekregen. Het aantal zaken dat deze raad behandelt, is in 2005 met een kwart toegenomen. De verwachting is dat de raad het aantal zaken dat zich in 2006 zal aandienen, aan zal kunnen, maar het is de vraag hoe de instroom zich verder zal ontwikkelen. De budgetten van de raad zijn in de afgelopen drie jaar met een kwart verhoogd, er zijn maatregelen genomen om allerlei knelpunten weg te nemen, de aanbevelingen van de jeugdzorgbrigade worden opgevolgd en er zijn pilots gestart om de behandeltermijn bij de raad met een heel andere aanpak drastisch te verkorten. Dit zal onvermijdelijk tot een verdere toename van de vraag bij andere instanties leiden en het is de vraag of deze hiermee op een flexibele wijze kan worden opgevangen. Dit zal mede afhankelijk zijn van de medewerking van de rechtbanken en de andere betrokken instanties. In de loop van het najaar zal er wellicht meer inzicht kunnen worden verkregen in het effect van de pilots en de verdere ontwikkeling van de instroom bij de Raad voor de Kinderbescherming. De minister stelt dat hij hiermee al het mogelijke doet om de wachtlijsten op zijn terrein weg te werken, maar dat hij op dit punt geen resultaatsverplichting op zich kan nemen.

De doorlooptijden in het jeugdstrafrecht zijn in het afgelopen jaar zozeer verbeterd dat de Kalsbeek-norm van 80% binnen 60 dagen bijna gehaald wordt, behalve bij plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (PIJ), waarbij deze norm niet realistisch is gebleken. Daarom wordt er voor PIJ-maatregelen vooralsnog aangesloten bij de wettelijke termijn van drie maanden. Dit heeft nog niet geleid tot bijstelling van de Kalsbeek-norm, want deze wordt bepaald door het samenspel van Openbaar Ministerie, zittende magistratuur en de Directie Justitiële Inrichtingen (DJI). Er zal in de al toegezegde brief over de PIJ-maatregel ingegaan worden op de knelpunten op dit vlak.

De minister zegt toe, de opmerkingen van de heer Çörüz over de problemen bij uithuisplaatsing te zullen betrekken bij de aanpassing van de kinderschermingsmaatregel waarmee hij bezig is.

Het probleem bij het instellen van een officieel tuchtcollege voor de jeugdzorg is dat zo'n college alleen zou kunnen toezien op de handhaving van publiekrechtelijke normen. Toezicht op professionele normen binnen een beroepsvereniging is primair een zaak van die beroepsvereniging, een tuchtcollege kan niet toetsen aan privaatrechtelijke normen. De overheid kan dit toezicht hooguit stimuleren, zij kan het niet organiseren. Er is al aan de Kamer toegezegd dat haar nog voor het zomerreces een brief over de praktische uitvoering van de scheiding van justitiële jeugd-inrichting en jeugdzorg zal bereiken. Vooralsnog is er geen aanleiding om te vrezen voor versobering van de justitiële jeugdinrichtingen, want die hebben evenzeer een educatieve doelstelling. De minister stelt voor, de verdere vragen op dit punt aan de hand van de toegezegde brief te bespreken, omdat er dan meer concrete informatie beschikbaar zal zijn.

Staatssecretaris **Ross-van Dorp** ziet de aanpak van de wachttijden in de jeugdzorg net als de Kamer als een prioriteit, omdat het gaat om kinderen met veelal grote problemen of om ouders die de opvoeding van hun kinderen niet of heel moeilijk aankunnen. Zij hebben tijdig hulp nodig. Zij bevestigt dat zij al het mogelijke zal doen om te bewerkstelligen dat de wachtlijsten van kinderen die na de indicatiestelling langer dan negen weken op zorg wachten, tegen het einde van dit jaar verdwenen zullen zijn. De provincies moeten met het hiervoor beschikbaar gestelde geld ook in staat zijn, dit probleem op te lossen. De Kamer zal zo spoedig mogelijk een overzicht krijgen van de prestatieafspraken met de verschillende provincies. In ieder geval zijn alle betrokkenen in de provincies en in de jeugdzorg enthousiast aan de slag gegaan om de problemen aan te pakken.

Allereerst is op dit vlak versterking van het algemeen en preventief jeugd-beleid van belang; samen met de VNG ondersteunt het ministerie de gemeenten hierbij. De invoering van het elektronisch kinddossier is hiervoor van belang om de professionals in staat te kunnen stellen, hun werk beter te doen dan voorheen; het is zeker niet de bedoeling dat er «bijwerkingen» optreden. Verder zal er vanaf 2007 13 mln. extra beschikbaar zijn voor directe hulp aan risicogezinnen en het is de bedoeling dat dit gegevens zal opleveren over effectieve interventies. Met dit geld kunnen enkele honderden gezinnen geholpen worden; het zal worden verstrekt aan een aantal gemeenten die de uitvoering van het jeugdbeleid goed op orde hebben en die ook al een soort centra voor jeugd en gezin hebben.

De capaciteit van de jeugdzorg is uitgebreid: dit jaar kunnen 7 700 meer kinderen jeugdzorg krijgen dan in 2005, waarvoor 143 mln. extra beschikbaar wordt gesteld. En met het extra geld voor het terugdringen van de wachttijden in de jeugd-ggz moeten dit jaar 9 400 meer kinderen geholpen kunnen worden dan in 2005. Dit zou voldoende moeten zijn om de wachtlijsten in de provinciale jeugdzorg weg te werken en met het extra geld dat de regering structureel beschikbaar stelt, zou er voortaan aan de vraag naar jeugdzorg moeten kunnen worden voldaan. De staatssecretaris zou het alleen zinvol vinden om nog meer extra geld beschikbaar te stellen als mocht blijken dat er structureel toch nog te weinig geld is.

De Operatie Jong heeft samenhang in de keten gebracht, ook op departementaal niveau, al blijft het een weerbarstige kwestie. De staatssecretaris heeft begrip voor de voorkeur van een aantal leden voor een minister voor jeugdbeleid, maar zij wijst erop dat het vooral gaat om het bundelen van budgetten en beleidskracht. De commissieleden zouden bij het bepalen van hun standpunt dan wel een overeenkomstig mandaat van hun fracties moeten hebben. Maar omdat het om zeer verschillende domeinen gaat, zal er in de praktijk toch altijd sprake moeten zijn van samenwerking onder leiding van een coördinerend departement. De ministerraad zal tegen het eind van de maand een reactie op het sturingsadvies van de heer Van Eijck en het eindrapport van Berenschot over de Jong-overeenkomst bepalen. De heer Van Eijck heeft volgens

sommigen wel veel overhoop gehaald, maar de staatssecretaris heeft er waardering voor dat hij daarmee in ieder geval ook veel in beweging heeft gebracht. Verder is er een zeer uitgebreid programma in uitvoering om de effectiviteit van de jeugdzorg te verbeteren. De regering zal ook nog reageren op de laatste voortgangsrapportage van de jeugdzorgbrigade over de aanpak van de bureaucratie in de jeugdzorg. De doorbraakmethode kan een aanzienlijke verkorting van de doorlooptijd met zich meebrengen en nagenoeg alle Bureaus Jeugdzorg hebben al toegezegd dat zij volgens deze methode zullen gaan werken.

Tot teleurstelling van de staatssecretaris blijken de wachttijden bij de AMK's na bijna geheel verdwenen te zijn soms ineens weer toe te nemen. Omdat de oorzaken hiervan ook per provincie verschillen, zal zij met de afzonderlijke provincies een plan van aanpak maken, overeenkomstig de aanpak van de wachtlijsten voor de jeugdhulpverlening. Er blijkt maatwerk nodig te zijn om de wachttijden structureel terug te dringen, ondanks de grote inspanningen die al geleverd zijn. Hierbij zal zo nodig de flexforce worden ingezet. De informatie hierover zal de Kamer in de zomer bereiken.

De staatssecretaris is bereid om te bezien of de positie van pleegouders nog verbeterd kan worden en of er inderdaad problemen zijn met het niet samengaan van toeslagen. Zij is het ermee eens dat eventuele financiële knelpunten moeten worden weggenomen en zij hoopt de Kamer voor het eind van het jaar te kunnen informeren over het resultaat van het onderzoek op dit vlak. Daarbij zal ook bekeken worden of het nodig is om regels aan te passen om te voorkomen dat de vergoeding voor pleegzorg te laat betaald wordt. Verder zullen nog de knelpunten bij de zorgverzekeringen in dit verband aan de orde komen; het wachten is nog op de inventarisatie daarvan door de MO-groep. Overigens is er geen inhaalslag nodig bij de indexering van de vergoeding voor pleegzorg, er is alleen sprake van een veranderde systematiek: er vindt nu indexering vooraf in plaats van achteraf plaats. Het onderzoek naar de financiële gevolgen van het verdwijnen van de kinderaftrek zal tegen het eind van het jaar afgerond zijn.

In de centra voor jeugd en gezin zullen de functies op het terrein van opvoedingsondersteuning en jeugdgezondheidszorg gebundeld worden, opdat er een integrale voorziening met een zeer lage drempel ontstaat. De staatssecretaris is het ermee eens dat dit zal moeten leiden tot betere preventie op buurt- en wijkniveau en zij verwacht dat er daardoor minder vaak een beroep op de Bureaus Jeugdzorg zal behoeven te worden gedaan. De gemeenten zullen er overigens voor moeten zorgen dat men zich voor de indicatiestelling niet tot een apart loket behoeft te wenden, bijvoorbeeld door een medewerker van het Bureau Jeugdzorg in het back-office van het centrum voor jeugd en gezin op te nemen. De Invent Groep heeft aanbevelingen gedaan voor de opzet van deze centra, maar er zal de gemeenten geen blauwdruk voor worden opgelegd. Na de zomer zal de Kamer geïnformeerd worden over het resultaat van het overleg hierover. De staatssecretaris is het met de heer Çörüz eens dat er een stevige inspanning nodig blijft om de schotten tussen de departementen te verwijderen om het lokale beleid tot zijn recht te kunnen laten komen. Het elektronisch kinddossier dat men in Engeland gebruikt, werkt eigenlijk hetzelfde als het Nederlandse systeem, maar in Engeland wordt elk kind in de database van het systeem opgenomen, terwijl een kind in Nederland pas na een melding opgenomen wordt. De achtergrond hiervan is misschien dat men in Engeland geen systeem heeft dat vergelijkbaar is met de registratie door de consultatiebureaus. Ook voor de staatssecretaris gaat het belang van het kind boven dat van de privacybescherming. Er is een zekere balans nodig, maar in extreme gevallen kan men de geheimhoudingsplicht in het belang van het kind terzijde schuiven. Zij is het ook met de heer Çörüz eens dat het EKD het mogelijk moet maken dat een kind te allen tijde te volgen is en dat er voorkomen moet worden dat

allerlei systemen naast elkaar worden gebruikt die niet goed samenwerken.

Er zal stevig worden ingezet op uitbreiding van ambulante zorg, want die is het makkelijkst te realiseren. Dit geeft bovendien enige ruimte in de residentiële zorg, omdat een kind zo'n instelling eerder kan verlaten als er daarna nog ambulante zorg voorhanden is. Er is een aanzienlijke uitbreiding van de residentiële zorg in de sfeer van de gebouwen nodig. Die is inderdaad soms lastig te realiseren en er vindt hierover al overleg plaats met de VNG en het ministerie van VROM om problemen op dit vlak op te lossen. Als er geen passende zorg in een instelling mogelijk is, moet er vervangende zorg geboden worden, desnoods zeer intensieve zorg thuis. Er zijn hierover met de provincies prestatieafspraken gemaakt en deze vervangende zorg wordt betaald met het extra geld dat beschikbaar gesteld is. Als dit na afloop van dit jaar effectief blijkt te zijn, kan er gesproken worden over voortzetting van deze aanpak. Er zijn in dit verband voldoende pedagogen beschikbaar, maar er is een tekort aan kinderpsychologen. De suggestie van de heer Çörüz op dit punt zal onder de aandacht van de provincies worden gebracht. Het aanbod om op dit vlak zorg te bieden is door het Zorgkantoor afgewezen toen er nog geen extra geld beschikbaar was, nu kan deze wél gehonoreerd worden. De rijksoverheid schept dus randvoorwaarden en zij stimuleert, maar zij treedt niet in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de provincie.

Het is niet altijd mogelijk om schippersinternaten in te zetten om de wachtlijsten te bekorten, maar er zijn twee provincies met internaten in gesprek over de mogelijkheden op dit vlak. Overigens zullen de internaten die hieraan meewerken, hiervan geen problemen ondervinden bij hun normale functie.

De staatssecretaris is het eens met het standpunt van de minister over het instellen van een tuchtcollege voor de jeugdzorg. Zij ziet er een gevaar in om de rechter de normen te laten bepalen, omdat de jeugdhulpverlening wat dit betreft nog lang niet zo ver is als de medische zorg. Het veld is hard bezig met normstelling en de staatssecretaris stimuleert dit, ook financieel. Zij zal nog overleggen met de hoofdinspecteur Jeugdzorg over de termijn waarop dit concrete resultaten zou moeten opleveren, en over tuchtrecht als sluitstuk van dit geheel.

De doorbraakmethode kan niet landelijk opgelegd worden, maar het blijkt dat provincies die inzien dat deze methode heel goed werkt, deze ook gaan gebruiken. Er is hiervoor € 750 000 extra beschikbaar. Er gaan nu twintig nieuwe teams in het hele land van start en er is aan het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) gevraagd, structureel een bijdrage te leveren aan het verspreiden van de resultaten op dit vlak.

Bij de geboorte van een kind krijgt ingevolge de motie-Verhagen de gemeente waar het kind in de gemeentelijke basisadministratie wordt ingeschreven, € 50 voor preventiebeleid. De staatssecretaris is het op dit punt met de heer Çörüz eens en zij zal nog laten onderzoeken of dit geld inderdaad op de juiste plaats terechtkomt.

De Bureaus Jeugdzorg kunnen ambulante hulp bieden met geld dat beschikbaar komt via het aanvalsplan. In enkele provincies gebeurt dit al en de staatssecretaris wil dit verder gaan stimuleren als de resultaten positief zijn. Zij heeft de provincies verzocht, in hun plannen ook aandacht te geven aan het verkorten van de wacht- en doorlooptijden bij de Bureaus Jeugdzorg. Bij de verkorting van de doorlooptijd gaat het om het hele proces vanaf de indicatiestelling; hierover zijn prestatieafspraken gemaakt: binnen negen weken moet er hulp verleend worden. Er worden nog normen ontwikkeld voor de wachttijd tussen aanmelding en indicatiestelling; hierover zal in september waarschijnlijk meer duidelijkheid kunnen worden verschaft. In ieder geval is de doorbraakmethode erop gericht om de doorlooptijd in het hele proces te verkorten. En om de groei

van het aantal aanmeldingen te kunnen opvangen zal hierbij de flexforce kunnen worden ingezet, die zo nodig ook zal worden uitgebreid.

Voor de invoering van p x q-financiering zijn wel geharmoniseerde indicatiestelling en normprijzen nodig. Zo ver is het nog niet, zodat het niet verstandig zou zijn om deze vorm van financiering al in te voeren; de ervaring met de AWBZ heeft geleerd dat een openeinderegeling zonder goede poortwachter problemen oplevert. Er is een financieringssysteem nodig dat de juiste prikkels geeft, wachtlijsten niet beloont en kwaliteit, doelmatigheid en innovatie bevordert. In 2008 moet er zo'n systeem zijn; ook de staatssecretaris betreurt het dat het nog niet gelukt is, maar alle partijen zijn het erover eens dat het beter is om in ieder geval zorgvuldig te werk te gaan.

De MO-groep zal een voorstel doen voor de indicatiestelling voor licht verstandelijk gehandicapten en voor de opleidingen in dit verband. Vlak na de zomer zal de Kamer hierover worden geïnformeerd. Er is overeenstemming over in het veld en met het IPO dat het niet verantwoord zou zijn, de indicatiestelling per 1 januari aanstaande over te hevelen naar de Bureaus Jeugdzorg. Het zal dus een jaar later moeten gebeuren, maar als de bureaus laten blijken dat zij al eerder in staat zijn om zorgvuldig indicaties te stellen voor deze groep, dan zullen zij daartoe de gelegenheid krijgen. Er zullen met de betrokken partijen afspraken worden gemaakt over de uitwerking hiervan, bijvoorbeeld via een frontoffice en een backoffice of met mandatering.

Als bureaus of familieleden zich genoodzaakt hebben gezien om een kind op te vangen voordat het Bureau Jeugdzorg een indicatie heeft gesteld, kan er na de indicatie alvast een tijdelijk contract met de beoogde pleegouders worden afgesloten en kan er dus ook al een pleegzorgvergoeding betaald worden. Er kan zich een probleem voordoen als het zeer lang duurt voordat het Bureau Jeugdzorg een indicatie kan stellen. Hiervan mogen de beoogde pleegouders niet de dupe worden en er zal met de sector bekeken worden hoe dit voorkomen kan worden.

Er zal de Kamer binnen twee weken een brief over omgangshuizen bereiken.

In 98% van de gevallen gaan ouders met hun kind naar een consultatiebureau, in de andere gevallen volgt een huisbezoek. Het basistakenpakket van de consultatiebureaus wordt nu geëvalueerd om zo nodig nog aanvullende maatregelen te kunnen nemen. Er komen steeds meer objectieve gegevens beschikbaar over de meest effectieve aanpak voor ambulante hulp in een zo vroeg mogelijk stadium, ook per doelgroep.

De staatssecretaris is het ermee eens dat opvoeden soms hard werken is, maar zij vindt dat zeker niet de indruk gewekt moet worden dat het zo moeilijk is en dat er zoveel problemen met kinderen kunnen zijn dat je maar niet aan kinderen zou moeten beginnen. Wel is het goed als centra voor jeugd en gezin uitstralen dat het heel normaal is om over problemen met kinderen te praten en dat iemand een steuntje in de rug nodig kan hebben. De staatssecretaris zegt toe dat zij het ZonMw zal vragen, bij zijn onderzoek te betrekken hoe specifieke doelgroepen, zoals allochtonen, het meest effectief kunnen worden benaderd en hoe drempels zo veel mogelijk kunnen worden weggenomen. De Kamer zal hierover apart worden geïnformeerd.

De staatssecretaris wil geen recht op Eigen Kracht-conferenties in de wet opnemen, maar zij stimuleert het gebruik hiervan wel door aan te geven dat deze methode goed werkt.

Het CIZ kan een indicatie geven voor gespecialiseerde thuiszorg, maar de provincie kan deze zorg ook inkopen. De thuiszorg is betrokken bij het aanvalsplan.

In tegenstelling tot mevrouw Kant vindt de staatssecretaris dat de regering zeer veel geld gestoken heeft in opvoedingsondersteuning. Binnenkort zullen er rapporten verschijnen over het effect ervan en de staatsse-

cretaris wil het van de evaluatie hiervan laten afhangen of er eventueel nog meer in geïnvesteerd moet worden.

Er zijn al vele initiatieven genomen naar aanleiding van de aanbevelingen die zijn voortgekomen uit de Operatie Jong en de regering zal nog een reactie geven op het rapport hiervan.

Het eindresultaat van het werken met RAAK-regio's zal pas tegen het eind van het jaar beschikbaar zijn; dit zal dan in december in een handboek worden opgenomen. Gisteren is in een gesprek met vertegenwoordigers van deze regio's medegedeeld dat in het najaar wordt bezien hoe deze methode concreet kan worden uitgerold.

Nadere gedachtewisseling

De heer **Çörüz** (CDA) wil graag nog in de zomer over de concrete uitwerking van de plannen voor de centra voor jeugd en gezin kunnen beschikken, want zijn fractie wil hieraan ook bij de begrotingsbehandeling aandacht kunnen besteden om zo spoedig mogelijk een volwaardige integrale en adequate voorziening te kunnen bieden.

Verder pleit hij ervoor, er bij de invoering van het elektronisch kinddossier voor te zorgen dat de lokale inkleuring in bestaande systemen niet verloren gaat. En wat vindt het College Bescherming Persoonsgegevens van de strijdigheid van belangen die bij het gebruik van het EKD zou kunnen ontstaan?

De heer Çörüz dringt er nogmaals op aan, voor de jeugdzorg eenzelfde tuchtrechtspraak in te voeren als in de gezondheidszorg.

Wil de staatssecretaris bij de informatie over de pleegzorg die zij aan de Kamer zal verstrekken, ook betrekken wat er gebeurt als een kind de 18-jarige leeftijd bereikt?

Mevrouw **Kalsbeek** (PvdA) vraagt nog aandacht voor het ontbreken van een rechtsbasis voor gesloten opvang van onder toezicht gestelde kinderen in instellingen die onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van VWS vallen.

Verder betwijfelt zij of het incidentele bedrag van 100 mln. voldoende zal zijn voor het wegwerken van de «prop», de huidige wachtlijsten.

Hoe komt het nu dat de p x q-financiering nog steeds niet kan worden ingevoerd? En wil de minister nog ingaan op het probleem dat de financiering van de instellingen op zijn terrein gebaseerd is op de situatie van twee jaar eerder, dus op t-2?

De staatssecretaris heeft haar politieke lot verbonden aan het wegwerken van de wachtlijsten, al houdt zij nog steeds wel wat slagen om de arm, maar de minister wekt de indruk dat hij er absoluut niet van doordrongen is dat de wachtlijsten een urgent probleem vormen, terwijl er in de afgelopen jaren ook steeds meer verantwoordelijkheden zijn verschoven van Justitie naar VWS. Mevrouw Kalsbeek houdt het hele kabinet verantwoordelijk voor het wegwerken van de wachtlijsten en zij zal de Kamer om een uitspraak vragen als de minister zich niet anders gaat opstellen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66) prijst nogmaals de moed en de inzet van de staatssecretaris als het gaat om het wegwerken van de wachtlijsten en zij laakt het gebrek aan ambitie van de minister bij het aanpakken van de oorzaken van het ontstaan van wachtlijsten. Zij wil ook van hem een stappenplan en zij vraagt de staatssecretaris om meer duidelijkheid over de uitvoering van de motie-Lambrechts over de aanpak van de wachtlijsten. Zullen de wachtlijsten vóór de indicatiestelling ook voor 1 januari aanstaande weggewerkt zijn?

Ten slotte dringt zij er nogmaals op aan, de voorstellen van de jeugdzorgbrigade die ook al binnen het huidige systeem in concrete maatregelen kunnen worden omgezet, zo spoedig mogelijk uit te voeren.

Mevrouw **Örgü** (VVD) vraagt nog naar het oordeel van de staatssecretaris over de uitspraak van hoofdinspecteur De Vries dat er nog wel twee jaar nodig zal zijn om de jeugdzorg op het gewenste niveau te krijgen. Verder vraagt zij de staatssecretaris, alsnog in te gaan op haar vragen over het elektronisch kinddossier en over de pleegzorg voor gehandicapten.

Ten slotte vraagt mevrouw Örgü nog aandacht voor het probleem dat de jeugdzorg niet bereikbaar is voor kinderen die in omgangshuizen verblijven, ook in verband met internationale kinderontvoering.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks) gaat ervan uit dat er in de brief over de afspraken per provincie ook onderscheid zal worden gemaakt naar zorgvariant en dat er aangegeven zal worden welke problemen er zijn bij het bouwen van residentiële voorzieningen.

Verder dringt zij erop aan, de bureaucratie voor de William Schrikker Groep zo veel mogelijk terug te dringen door deze instelling één budget voor pleegzorg beschikbaar te stellen.

Wil de staatssecretaris alsnog ingaan op de uitspraken van hoofdinspecteur De Vries over de verbinding tussen de zorg voor volwassenen en de jeugdzorg?

Mevrouw Azough dringt er ook nog op aan, te onderzoeken waarom zoveel kinderen en jongeren vaker terechtkomen in justitiële inrichtingen dan dat zij geholpen worden door instellingen voor jeugdzorg.

Ten slotte sluit mevrouw Azough zich aan bij de opmerkingen van mevrouw Kalsbeek over de opstelling van de minister op het punt van het wegwerken van de wachtlijsten.

Mevrouw **Kant** (SP) vindt het eigenlijk niet meer dan noodzakelijk dat de wachtlijsten worden weggewerkt, maar zij prijst de moed van de staatssecretaris om hieraan haar politieke lot te verbinden. Zij vroeg zich vooral af of dit laatste wel verstandig was vanwege het gebrek aan steun van de minister op dit vlak en zij stelt zich hierbij hetzelfde op als mevrouw Kalsbeek.

Verder vraagt mevrouw Kant zich af of met de prestatiecontracten die met de provincies zijn afgesloten, bijvoorbeeld ook de problemen worden opgelost waarvoor leerplichtambtenaren in Noord-Brabant in een brief aandacht vragen.

Zullen de centra voor jeugd en gezin in staat zijn om niet alleen in een vroegtijdig stadium, maar ook adequaat en snel hulp te bieden? Kan de staatssecretaris de vrees wegnemen dat er toch nog problemen met de indicatiestelling zullen blijven bestaan?

Klopt het dat het er bij de uitrol van RAAK-regio's alleen nog gaat om de manier waarop dit zou moeten gaan en dat er in de begroting voor volgend jaar dan ook geld voor gereserveerd zal worden?

Minister **Donner** herinnert eraan dat hij de Kamer er al per brief over heeft geïnformeerd dat hij samen met het IPO bezig is om de financiering op basis van t-2 om te zetten, dat er dit jaar ook al volgens t-1 gefinancierd wordt en dat er daarenboven bij extra groei met gebruikmaking van een hardheidsclausule een beroep gedaan kan worden op extra geld.

Verder stelt de minister zich op het standpunt dat het ministerie van Justitie gelet op wat het in de afgelopen jaren heeft gedaan om de gestegen lasten van de jeugdzorg op te vangen, zijn verantwoordelijkheid volledig genomen heeft, ook in de sector van de kindbescherming.

Ondanks alle bezuinigingen is de begroting op deze posten met een kwart verhoogd en zijn ook in andere sectoren de budgetten verhoogd als dat nodig was, maar naarmate Justitie en VWS via de Operatie Jong en de Wet op de jeugdzorg veel meer geïntegreerd gaan samenwerken, zal op

veel terreinen in eerste instantie VWS het beleid bepalen. Er zal geen sprake meer van zijn dat ieder op zijn eigen terrein voorzieningen ontwikkelt.

De minister wijst er verder nogmaals op dat hij al naar aanleiding van mondelinge vragen van mevrouw Kalsbeek had aangegeven dat er op alle daarin genoemde terreinen al aan het wegwerken van de wachtlijsten wordt gewerkt en dat hij had toegezegd dat de Kamer nog voor het zomerreces een brief zou krijgen met een plan van aanpak. Ook stelt hij dat hij al heeft aangegeven dat de in het afgelopen jaar toegenomen achterstand bij de Raad voor de Kinderbescherming zo goed mogelijk zal worden aangepakt en dat deze waarschijnlijk nog dit jaar zal kunnen worden weggewerkt, maar dat hij geen toezeggingen kan doen als het gaat om wegwerken van achterstanden ten gevolge van een groei van de vraag die zich nog niet heeft voorgedaan. Bovendien heeft hij al aangegeven dat de raad een andere werkwijze zal gaan volgen en dat er ook nog het probleem is dat het wegwerken van wachtlijsten elders ertoe leidt dat de instroom groter wordt. Omdat verder ook alle door de Kamer genoemde problemen zijn aangepakt, begrijpt de minister niet waarom hem op dit vlak zoveel verwijten worden gemaakt. Hij is wel bereid om dit alles nog uitgebreid in de al toegezegde brief toe te lichten en daarbij aan te geven, wat wel en wat niet haalbaar is.

Mevrouw **Kalsbeek** (PvdA) constateert met instemming van andere woordvoerders dat de minister bij deze reactie een heel andere toon aanslaat dan in eerste instantie.

Minister **Donner** antwoordt dat de toon wellicht iets anders is, maar dat de inhoud van het antwoord hetzelfde is.

Staatssecretaris **Ross-van Dorp** laat blijken dat de slagen die zij nog om de arm houdt, geenszins betekenen dat zij zou proberen om onder haar toezeggingen op het punt van de wachtlijsten uit te komen. Zij gaat ervan uit dat zij er met de huidige prestatieafspraken en het beschikbare extra geld al het mogelijke aan gedaan heeft om de problemen op te lossen en zij verwacht ook dat dit voldoende zal zijn.

Verder heeft de staatssecretaris er begrip voor dat de Kamer bij de begroting verder zal willen ingaan op de centra voor jeugd en gezin. Zij zal de brief hierover dan ook zo snel mogelijk aan de Kamer toesturen.

De lokale inkleuring van het elektronisch kinddossier kan gezien worden als een plus op de basisvoorziening, dus hier zal zeker aandacht aan worden besteed.

De staatssecretaris durft er niet van uit te gaan dat over twee jaar de hele jeugdhulpverlening op orde zal zijn, zij ziet het als een dynamisch systeem. Zij hoopt dat er dan wel een zodanige normstelling zal zijn dat er tuchtrechtspraak kan worden opgezet.

De aanvullende vragen op het punt van de pleegzorg zullen worden beantwoord in de al toegezegde brief over dit onderwerp.

Het wetsvoorstel waarmee een rechtsbasis wordt gegeven voor gesloten opvang van onder toezicht gestelde kinderen in instellingen die onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van VWS vallen, zal waarschijnlijk nog voor de zomer in de ministerraad behandeld worden. Het is geen al te ingewikkeld wetsvoorstel, dus dit zou per 1 januari aanstaande geregeld moeten kunnen zijn.

Het probleem met de p x q-financiering is dat het zorgaanbod voor alle afzonderlijke soorten zorg moet worden vertaald in bekostigings-eenheden. Dit blijkt veel meer tijd te kosten dan voorzien; dit proces is dan ook nog in volle gang. Bovendien is de indicatiestelling nog niet uniform en ook niet objectief genoeg. Ook is er nog overleg met het IPO over doelmatigheidsprykkels. Op grond van dit alles wil de staatssecretaris nog niet overgaan tot deze vorm van financiering.

Naar aanleiding van de motie-Lambrechts zijn er prestatieafspraken gemaakt over de termijn van negen weken na de indicatiestelling. Bovendien wordt er met de doorbraakmethode ingezet op een betere bedrijfsvoering en daarnaast kan er gebruik gemaakt worden van de flexforce. Hier zal voortdurend aan gewerkt worden.

Er moet voldoende draagvlak zijn voor het elektronisch kinddossier, er mag geen sprake zijn van een extra bureaucratische last, hooguit tijdelijk bij de invoering, er mogen zich bij de conversie geen zware problemen voordoen die niet te hanteren zijn, en er dient rekening gehouden te worden met de privacyregelgeving. Dit alles zal bij de uitwerking van dit project aan de orde komen.

De vragen van mevrouw Örgü over omgangshuizen zullen worden betrokken bij de al toegezegde brief over dit onderwerp.

De staatssecretaris zal in een gesprek met hoofdinspecteur De Vries ook de verbinding tussen de zorg voor volwassenen en de jeugdzorg aan de orde stellen en zij zal in de brief die de Kamer in september zal bereiken, ook aandacht besteden aan de aanvullende vragen van mevrouw Azough op het punt van drempels voor allochtonen bij het gebruik maken van zorgvoorzieningen.

De staatssecretaris zegt in reactie op de opmerkingen van mevrouw Kant over de wachtlijsten dat zij optimistisch blijft en zij verzekert haar dat het hele kabinet achter haar aanpak staat, inclusief minister Donner.

In Rotterdam zijn goede voorbeelden te vinden om een beeld te verkrijgen van het functioneren van de nieuwe centra voor jeugd en gezin.

De **voorzitter** constateert dat de minister heeft toegezegd, de Kamer nog voor het zomerreces een brief inzake de wachtlijsten met een plan van aanpak te zullen toezenden. De minister had al eerder eveneens voor het zomerreces een brief toegezegd over de realisering van een scheiding van civiele en strafrechtelijke plaatsingen.

De staatssecretaris heeft toegezegd, de Kamer zo spoedig mogelijk een brief te zullen sturen over de prestatieafspraken met de provincies over het wegwerken van de wachtlijsten. Nog voor de zomer zal de Kamer een kabinetsreactie op het rapport naar aanleiding van de Operatie Jong bereiken. In de zomer volgt een brief over het plan van aanpak voor de wachtlijsten bij de AMK's. Aan het eind van het jaar krijgt de Kamer een brief over alle knelpunten in de pleegzorg. Na de zomer zal de staatssecretaris de Kamer een brief sturen over de uitkomst van het overleg met de VNG over de centra voor jeugd en gezin, met een nadere uitwerking van dit concept. Ook heeft de Kamer nog een brief tegoeed over de uitvoering van de motie-Verhagen over het bedrag van € 50 per kind. Na de zomer komt er een brief over de uitkomst van het overleg met de MO-groep over een aantal onderwerpen. Binnen twee weken zal de Kamer een brief van het hele kabinet over omgangshuizen ontvangen. En ten slotte zal de staatssecretaris nog een brief schrijven over het resultaat van een onderzoek naar drempels in de jeugdzorg voor allochtone kinderen en gezinnen.

De voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Blok

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie,
De Pater-van der Meer

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Sjerp